

Årlig plan mot diskriminering och annan kränkande behandling

Riktlinjer och rutiner

På Per Brahegymnasiet har vi nolltolerans mot alla former av diskriminering och kränkande behandling. Vi lägger stor vikt vid ett förebyggande och främjande arbete för att varje elev ska känna glädje och trygghet, och misstankar om att någon känner sig utsatt tas alltid på största allvar.

Om du som elev eller vårdnadshavare upplever att kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier har skett ska du ta kontakt med personal på skolan och berätta detta. Det gäller även om du fått vetskap om att någon annan elev på skolan blivit utsatt. All personal har en skyldighet att anmäla i Stella (skolans dokumentationssystem för diskriminering och kränkande behandling) om de får kännedom om en elev upplever sig utsatt. I och med anmälan i Stella informeras både rektor och huvudman. En utredning om vad som hänt görs så snart som möjligt. Syftet med denna är att rektor ska få tillräcklig information kring situationen för att kunna bedöma vilka åtgärder som behöver genomföras för att få kränkningarna att upphöra. En utredning innebär att man frågar berörda parter vad som hänt. Man kan även behöva fråga andra elever, personal och vårdnadshavare. Sociala forum och andra fysiska eller virtuella platser kan behöva undersökas. Rektor bedömer utifrån utredningen om en kränkning har begåtts, och om så är fallet sätts åtgärder in. Åtgärderna ska sedan utvärderas och om de inte fungerat ska skarpare åtgärder sättas in tills det att kränkningarna upphör. Du som elev/vårdnadshavare är viktig i arbetet med att upptäcka och förhindra kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier. Den enskilda elevens perspektiv får vi allra bäst från dig, men tänk på att vi som arbetar på skolan har tystnadsplikt och därför inte kan uttala oss om saker som gäller andra elever. All personal på Per Brahegymnasiet arbetar med att förebygga och förhindra att diskriminering och kränkningar sker.

Låt oss hjälpas åt för att skolan ska vara en trygg plats för alla!

Definitioner

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Det finns sex former av diskriminering enligt diskrimineringslagen: Direkt och indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera. Diskrimineringsformen trakasserier innebär kränkande behandling som har samband med någon av de ovanstående diskrimineringsgrunderna, och syftar på handlingar som kränker barns eller elevers värdighet. Dessa handlingar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera, och de kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. Trakasserier kan till exempel uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld, och kan förekomma i fysiska möten, men också via t ex mobiltelefon eller internet. De kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Sexuella trakasserier innebär kränkande behandling av sexuell natur, t ex att någon tafsar, kastar närgångna blickar, ger ovälkomna komplimanger eller gör anspelningar.

Den som har anmält diskriminering har ett lagskydd mot att bli utsatt för repressalier, d v s att bli bestraffad för detta. Skyddet gäller även när någon har medverkat i en utredning. Repressalier kan till exempel vara sämre betyg, trakasserier i undervisningen, hot om våld eller annan ogynnsam behandling.

Bestämmelserna kring hur skolor och förskolor ska arbeta mot diskriminering regleras i diskrimineringslagen. Annan kränkande behandling, d v s kränkningar som inte berör någon av de sju diskrimineringsgrunderna, regleras istället i skollagen.

Åtgärder för att förebygga och förhindra diskriminering och annan kränkande behandling

Åtgärder som har genomförts under föregående läsår 2024-2025

- Uppstartsdagar med gruppstärkande aktiviteter för årskurs 1, samt för årskurs 2.
- Föreläsning om diskriminering och kränkande behandling med Mattias Ågren för årskurs 1 på ekonomiprogrammet
- Föreläsning kring samtycke-sexualitet och relationer med barnmorska/sexolog/psykoterapeut Hanna Möllås inom ramen för kurserna Naturkunskap 1 och Biologi 1
- Mentorstid följer ett årshjul med Elev-APT och under läsåret har man använt sig av material från *Det syns inte*, med syfte att förebygga och främja psykisk hälsa
- Delar av elevhälsoteamens professioner har genom temadagar varit närvarande för eleverna i de allmänna utrymmena och uppmärksammat PRIDE, Orange week, samtycke, sexualitet och relationer, samt Hälsoveckan
- Den kommungensamma trygghetsenkäten har genomförts HT-24. Utifrån data som framkom genomfördes en kompletterande enkätundersökning i januari 2025 med syfte att inhämta fördjupad information om trygghet på några identifierade platser (toaletter, omklädningsrum, matsal, café, korridorer). Svaren har analyserats och ett flertal trygghetsskapande åtgärder har genomförts och flera är pågående eller planerade.
- Föreläsning för all personal med Nadja Rangsjö med fokus på hedersrelaterat våld i februari 2025.
- Introduktionskurs för årskurs 1 med fokus på att ge eleverna en god ingång till gymnasiestudierna. Här ingår bland annat vägledning kring skolvardag, regler och rutiner, samt information om lärvverktyg, tillgängliga resurser och stöd.
- Ökat vuxennärvaro i de allmänna utrymmen som angetts otrygga av elever i årets trygghetsenkät genom schemalagda trygghetsrundor av kuratorer ca 3ggr/v.
- Workshop med all personal på skolan om hur vi ökar vuxennärvaron i skolans lokaler.
- Flera yrkesgrupper inom EHT har bytt kontor för att få en större spridning av vuxna i skolans lokaler.
- Delar av elevhälsoteamens professioner genomför temadagar genom att vara närvarande för elever i de allmänna utrymmena och uppmärksamma PRIDE, Orange week, samt samtycke, sexualitet och relationer (Skolkuratorerna v. 34, v. 47, v. 6)
- Pedagogisk lunch för personal enligt schema, i syfte att öka trygghet och främja relationsskapande
- Tillgänglig lärmiljö. Renovering av studieyta på våning 3 i Globen med tysta studieplatser för alla elever samt studierum för elever med särskilda behov, samt ett långsiktigt arbete för tillgänglig lärmiljö i klassrummen.

- Information har givits till alla elever i år 1 om rutin för diskriminering och kränkande behandling v. 34 av mentorer. Samt på introduktionskurs av kuratorer v. 40-43.
- Elev-APT för ökat elevinflytande och samverkan ca tre gånger per termin.
- Renovering av källaren i Globen genomfördes sommaren/hösten 2024, med syfte att öka trivsel och trygghet.

Åtgärder som kommer att ske under läsåret 2025-2026

- Uppstartsdagar med gruppstärkande aktiviteter för årskurs 1 (EHT v. 34)
- Uppstartsdagar med mentorstid för årskurs 2-3
- Föreläsning om samtycke-sexualitet och relationer inom ramen för Naturkunskap och Biologi
- Introduktionskurs för årskurs 1 med fokus på att ge eleverna en god ingång till gymnasiestudierna. Här ingår bland annat vägledning kring skolvardag, regler och rutiner, samt information om lärmittels, tillgängliga resurser och stöd.
- Vidareutveckla Elev-APT för ökat elevinflytande och samverkan med elever i frågor bland annat om diskriminering och kränkande behandling.
- Delar av elevhälsoteamens professioner genomför temadagar genom att vara närvarande för elever i de allmänna utrymmena och uppmärksamma PRIDE, Orange week -våld i nära relation, samt samtycke, sexualitet och relationer (Skolkuratorerna v. 34, v. 47, v. 6)
- Fortsatt arbete med trygghetsskapande åtgärder utifrån trygghetsutvärderingen i januari 2025.
- Kuratorerna och fritidsledare fortsätter genomföra trygghetsrundor för att öka vuxennärvaro och uppmärksamma risker i skolmiljö.
- Pedagogisk lunch fortsätter för personal, i syfte att öka trygghet och främja relationsskapande.
- Skolan startar upp utvecklingsområdet *Tillgänglig undervisning* för all personal i samverkan med SPSM.
- Information till alla elever i år 1, 2, och 3 om rutin för diskriminering och kränkande behandling av mentorer.

- Det är enligt diskrimineringslagen förbjudet för skolan att missgynna elever och utsätta elever för kränkande behandling. Skolan måste också skydda elever från kränkningar, t ex när det är andra elever eller vårdnadshavare som utsätter
- Ett systematiskt förebyggande och främjande arbete för att förhindra diskriminering ska ske i skolan (DL)

Diskriminering i skolan (enligt diskrimineringslagen)

De sju diskriminerings- grunderna

När en elev missgynnas eller kränks, och detta har samband med någon av diskrimineringsgrunderna

Sex olika former av diskriminering:

**Direkt
diskriminering**

När någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation. I skolan skulle detta t ex kunna vara om en transsexuell elev hänvisas att byta om till idrotten i ett omklädningsrum där hen inte känner sig hemmahörande eller trygg

**Indirekt
diskriminering**

När det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men missgynnar en person, och detta har koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. I skolan skulle detta t ex kunna vara om en elev måste ta av sin slöja p g a ett allmänt förbud mot huvudbonad på lektionstid

Trakasserier

När någon utsätts för kränkande behandling som har anknytning till diskrimineringsgrunderna. Kränkningar kan handla om t ex nedsättande tilltal, ryktesspridning, utfrysning, förtöjlighanden eller fysiskt våld, och kan förekomma i såväl fysiska möten som via digitala medier

**Sexuella
trakasserier**

När någon utsätts för kränkande behandling av sexuell natur, t ex när någon tafsar, kastar närgångna blickar eller skickar bilder med sexuellt innehåll. Även ovälkomna komplimanger, anspelningar och järgong

**Bristande
tillgänglighet**

När någon med funktionsnedsättning missgynnas genom att rimliga åtgärder för tillgänglighet inte har gjorts. Tillgänglighet innebär att personen ska komma i jämförbar situation med personer utan funktionsnedsättning, både när det gäller social, fysisk och pedagogisk miljö

**Instruktioner
att diskriminera**

När någon ger en order eller instruerar någon som är i beredeställning att agera så att någon annan missgynnas på grund av någon av diskrimineringsgrunderna

Vad ska skolan göra?

- Det är förbjudet för skolan att utsätta elever för kränkande behandling. Skolan måste också skydda elever mot kränkningar från andra
- Detta sker genom att skolan skyndsamt anmäler, utreder och sätter in åtgärder när kränkningar sker
- Om personal i skolan får veta att en elev upplever sig utsatt för kränkande behandling ska detta meddelas rektor, som sedan skickar en anmälan till central förvaltning (DL, Skollagen)

Kränkande behandling i skolan

När en elev utsätts för handlingar som kränker
hens värdighet, i skolan eller med koppling till
skolan

Tre olika former av kränkande behandling:

Kränkande behandling

enligt skollagen

Kränkningar som **inte** har samband
med någon av diskrimineringsgrunderna

T ex nedsättande
tilltal, ryktes-
spridning, utfrysning,
förjöljganden eller
fysiskt våld. Kan
förekomma i såväl
fysiska möten som
via internet och
mobiltelefon

Trakasserier

enligt diskrimineringslagen

Kränkningar som har samband med
någon av diskrimineringsgrunderna

Kön

Könsidentitet
och uttryck

Religion

Sexuell
läggning

Etnisk
tillhörighet

Funktions-
nedsättning

Ålder

Sexuella trakasserier

enligt diskrimineringslagen

T ex när någon tafsar,
kastar närstående
blickar eller skickar
bilder med sexuellt
innehåll. Även
ovälkomna
komplimanger,
anspelningar och
jargong

Vad kan jag som elev/vårdnadshavare göra?

- När kränkningar sker är det viktigt att elever och vårdnadshavare uppmärksammar skolan på detta. Att upptäcka kränkningar kan ibland vara svårt, och skolan behöver din hjälp så att de kan sätta in åtgärder
- Skolan får inte prata med dig om hur andra elever har det, eller vilka insatser som görs kring dem. Däremot behöver de ert perspektiv och ett gott samarbete för att göra skolan till en trygg plats

